

JOSEP GUINOVART
GEOGRAFIES EMOCIONALS

Museu de Montserrat

08199 Abadia de Montserrat

Tel. 00 34 938 777 745

www.museudemontserrat.com

© Text: Maria Guinovart

© Fotografies: Martí Gasull, Joan Iriarte i Dani Rovira

© Josep Guinovart, VEGAP, Barcelona, 2016

Disseny gràfic: www.victoroliva.com

Impremta: Elecé, S.A. (Terrassa)

D. L. B 1480 - 2016

Edició: Montserrat, febrer 2016

Agraïments:

- Centre d'Obra Gràfica Josep Guinovart
- Fundació Espai Guinovart Agramunt
- Martí Gasull
- Carme Sala
- Marta Mansanet
- Pep Puig
- Oriol Bosch i Bausà, Museu d'Art Jaume Morera, Lleida
- I als particulars que han cedit peces per a aquesta exposició

Portada:

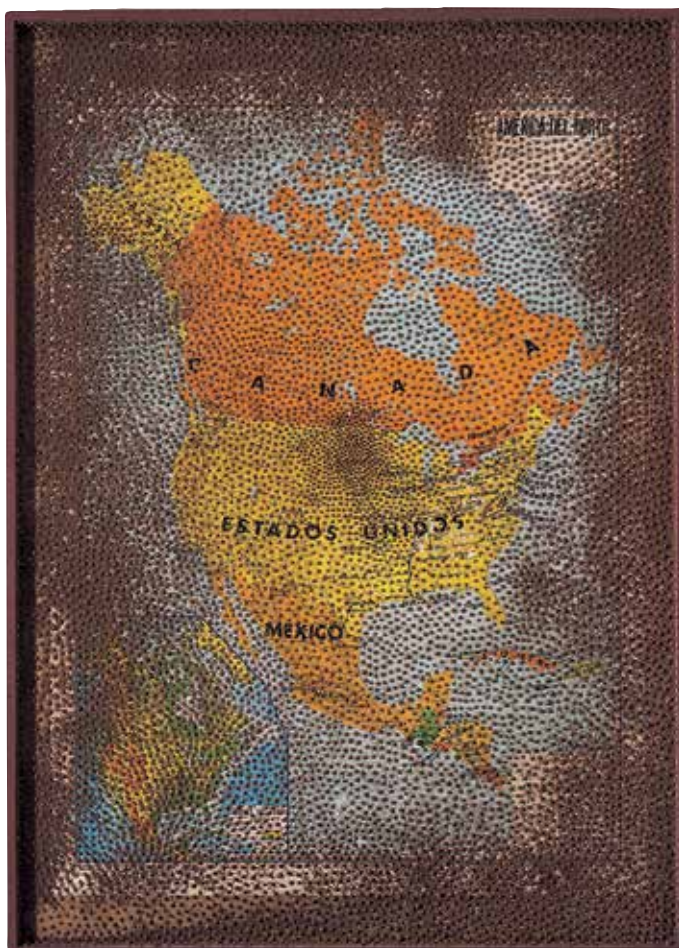
Mapa dels EUA

1978

Tècnica mixta sobre fusta

141,5 x 101,5 cm

Col·lecció Fundació Privada Espai Guinovart Agramunt

JOSEP GUINOVART
GEOGRAFIES EMOCIONALS

MUSEU DE MONTSERRAT

DEL 5 DE FEBRER

AL 22 DE MAIG DE 2016

"(...) Aleshores vaig anar descobrint les fonts, l'origen de certes estructures del meu llenguatge; obsessions, materials com la terra, la palla, el gra. Em puc explicar millor: la identificació amb les geografies i els entorns àrids. El gran impacte dels viatges al Marroc, Algèria, també Egipte, Mèxic, cultures molt diferents de la nostra, abans de la meva tornada a Agramunt."

Josep Guinovart

... I de totes aquestes fonts va beure Guinovart. Cada glop va esdevenir pinzellada, color i emoció, i va deixar en l'artista un sediment que va anar vertebrant el seu univers pictòric i escultòric.

Com un alquimista, va transformar rostoll en la Segarra; fang i sorra, en extensions infinites de desert. La fliselina va esdevenir *paper amate*; les escultures, autèntiques pedreres de marès; els maons, poètiques taules megalítiques, i els plàstics cremats per la mà de l'artista prengueren la forma exacta de les roques del Cap de Creus!

Paisatges que van deixar una profunda empremta en l'ànima del nostre alquimista, que van convertir els camins físics en camins emocionals pels quals Guinovart va transitar tota la vida, visitant-los i revisitant-los al llarg del seu camí cap a Ítaca Agramunt.

L'exposició que presentem al Museu de Montserrat vol ser un recorregut per tots aquells indrets que van marcar un abans i un després en la trajectòria de Guinovart.

En aquest viatge per les diferents sales, podem veure com, poc a poc, Guinovart es va despullant de l'academicisme per adquirir el seu propi llenguatge, la seva pròpia veu.

Les primeres pintures –clarament figuratives– que obren l'exposició daten de 1940 i marquen el punt de partença d'un recorregut que permet al visitant veure l'evolució plàstica de l'artista al llarg de la seva vida. Castelldefels, Agramunt, el País Basc, París... Cada pas que fa Guinovart allunyant-se de la seva ciutat natal l'apropa a noves geografies i el convida a experimentar amb nous materials.

L'ús de les aquarel·les i el carbó va deixant pas a la incorporació d'elements que converteixen obres planes en volumètriques. Pedres, plàstics, cartrons... tots són benvinguts a la paleta de l'alquimista i, un cop transformats, passen a formar part del seu nou abecedari.

L'estada a Menorca l'any 1964 marca un punt d'inflexió en l'artista: els colors deixen pas al blanc i la pintura esdevé objecte per a evocar clarament les construccions illenques.

Les maletes no deixen d'omplir-se de noves experiències que es van traduint en noves incorporacions.

Però si hi ha un paisatge i una cultura que van marcar de forma inexorable la mirada de Guinovart fou Mèxic: *"Nunca he visto un pueblo con ese color"*. Vermells, verds, grocs, taronges, un esclat de colors i de vivències inunden aleshores les teles de l'artista.

Després vindrà la descoberta del nord d'Àfrica i, amb ella, la incorporació del fang i la sorra, la recreació de dunes i poblats. Marràqueix esdevindrà una font d'inspiració inestroncable.

Però no sempre els nous destins són llocs amables per al viatger. Nova York, com en el seu dia li succeí a Lorca, va resultar un indret dur i inhòspit per a Guinovart. Els homes esdevenen formigues i el metro un rusc esfereïdor *"para que los cocodrilos duerman en largas filas bajo el amianto de la luna"*, com va dir el poeta.

Com un cant de sirena, la terra el crida i, en descobrir el Penedès, ja ben entrat en anys, Guinovart torna a enfonsar les seves arrels per beure d'aquesta nova deu: raïms i ceps vesteixen les peces. Esclat de vinya i alegria! I la mare Mediterrània, a voltes dolça i a voltes severa, braços on sempre retorna l'artista amb els mateixos ulls però diferent mirada, esdevé origen i final de les geografies emocionals del nostre alquimista.

Maria Guinovart Pélaury

Presidenta de la Fundació Espai Guinovart

JOSEP GUINOVART

GEOGRAFÍAS EMOCIONALES

“(...) Entonces fui descubriendo las fuentes, el origen de ciertas estructuras de mi lenguaje; obsesiones, materiales como la tierra, la paja, el grano. Me puedo explicar mejor: la identificación con las geografías y los entornos áridos. El gran impacto de los viajes a Marruecos, Argelia, también Egipto, México, culturas muy diferentes de la nuestra, antes de mi retorno a Agramunt.”

Josep Guinovart

... Y de todas estas fuentes bebió Guinovart. Cada trago se convirtió en pincelada, color y emoción, y dejó en el artista un sedimento que fue vertebrando su universo pictórico y escultórico.

Como un alquimista, transformó el rastrojo en la comarca de la Segarra; barro y arena, en extensiones infinitas de desierto. La fliselina se convirtió en *papel amate*; las esculturas, en auténticas canteras de marés; los ladrillos, en poéticas taulas megalíticas, y los plásticos quemados por la mano del artista adquirieron la forma exacta de las rocas del Cap de Creus.

Paisajes que dejaron una huella profunda en el alma de nuestro alquimista, que convirtieron los caminos físicos en caminos emocionales por los que Guinovart transitó toda la vida, visitándolos y revisitándolos a lo largo de su camino hacia *ItacAgramunt*.

La exposición que presentamos en el Museo de Montserrat quiere ser un recorrido por todos aquellos lugares que marcaron un antes y un después en la trayectoria de Guinovart.

En este viaje por las diferentes salas, podemos ver cómo, poco a poco, Guinovart se va desnudando del academicismo para adquirir su propio lenguaje, su propia voz.

Las primeras pinturas –claramente figurativas– que abren la exposición tienen fecha de 1940 y marcan el punto de partida de un recorrido que permite al visitante ver la evolución plástica del artista a lo largo de su vida. Castelldefels, Agramunt, el País Vasco, París... Cada paso que da Guinovart alejándose de su ciudad natal le acerca a nuevas geografías y le invita a experimentar con nuevos materiales.

El uso de las acuarelas y el carboncillo va dejando paso a la incorporación de elementos que transmutan obras lisas en volumétricas. Piedras, plásticos, cartones... todos son bienvenidos a la paleta del alquimista y, una vez transformados, pasan a formar parte de su nuevo abecedario.

La estancia en Menorca el año 1964 marca un punto de inflexión en el artista: los colores dejan paso al blanco y la pintura se vuelve objeto para evocar claramente las construcciones isleñas.

Las maletas no dejan de llenarse de nuevas experiencias que se van traduciendo en nuevas incorporaciones.

Pero si hay un paisaje y una cultura que marcaron de forma inexorable la mirada de Guinovart fue México: *"Nunca he visto un pueblo con ese color"*. Rojos, verdes, amarillos, naranjas, un estallido de colores y vivencias inundan a partir de ese momento las telas del artista.

Después llegará el descubrimiento del norte de África y, con él, la incorporación del barro y la arena, la recreación de dunas y poblados. Marrakech se convertirá en una fuente de inspiración inagotable.

Pero no siempre los nuevos destinos son sitios amables para el viajero. Nueva York, como en su día le sucedió a Lorca, resultó un lugar duro e inhóspito para Guinovart. Los hombres se vuelven hormigas y el metro una colmena aterradora *"para que los cocodrilos duerman en largas filas bajo el amianto de la luna"*, como dijo el poeta.

Como un canto de sirena, la tierra le llama y, al descubrir la comarca del Penedés, ya mayor, Guinovart vuelve a hundir sus raíces para beber de este nuevo manantial: uvas y vides visten las piezas. ¡Explosión de viña y alegría! Y el Mediterráneo, a veces dulce y a veces severo como una madre, brazos a los que siempre retorna el artista con los mismos ojos pero mirada diferente, se convierte en origen y final de las geografías emocionales de nuestro alquimista.

Maria Guinovart Pélaury

Presidenta de la Fundación Espai Guinovart

JOSEP GUINOVART

EMOTIONAL GEOGRAPHIES

"(...) So I began to discover the roots, the origins of certain structures in my language, obsessions, materials like earth, straw, grain. I can put it better: identification with arid environments and places. The enormous impact of travels in Morocco, Algeria, then Egypt, Mexico, all very different cultures from ours, before coming back to Agramunt."

Josep Guinovart

... Guinovart drank from all these wells. Every drop became a brush stroke, colour and emotion, settling in the artist as the sediment which would structure his painting and sculpture.

Like an alchemist, he transformed stubble in the county of la Segarra, mud and sand into infinite expanses of desert. Non-woven material became *amate paper*; sculptures, real blocks of sandstone; bricks, poetic megalithic structures, and plastic scorched by the artist took on the exact shapes of the rocks of Cap de Creus!

These landscapes all made a deep impression on the soul of our alchemist, who transformed their physical paths into the emotional trails that Guinovart would follow all his life, coming back to them time and again on his journey towards *IthacAgramunt*.

The exhibition that we are presenting in the Museum of Montserrat is intended to take visitors to the points which mark a before and after in the development of Guinovart.

On this journey through the different rooms, we can see how, little by little, Guinovart stripped himself of his academic training to acquire his own language, his own voice.

The early -clearly figurative- works which open the exhibition date from 1940 and mark the starting point for a journey which will take the visitor through the evolution of the artist throughout his life -Castelldefels, Agramunt, the Basque Country, Paris... Every step that Guinovart takes away from his birthplace brings him closer to new geographies and spurs him to experiment with new materials.

The use of watercolours and carbon made way for the use of elements which converted his flat surfaces into reliefs. Stones, plastic, cards...they all have their place on the alchemist's palette and are transformed into letters of his new alphabet.

His stay in Menorca in 1964 was a turning point for the artist: his colours reverted to white, and his painting became an object to evoke the buildings of the island.

His suitcases never stopped filling up with new experiences, which then translated into new input for his work.

Even so, the one culture and landscape that shaped Guinovart most indelibly was that of Mexico. *"I have never seen a country with this colour"*. Reds, greens, yellows, oranges, the artist's canvases became a riot of colours and life.

Then would come the discovery of North Africa, and the addition of sand and mud, and the recreation of dunes and villages. Morocco would become a powerful source of inspiration.

These new destinations were not, however, always welcoming to visitors. New York would prove to be as cold and inhospitable to Guinovart as it was to Lorca in his day. Men became ants and the metro a terrifying hive *"so that the crocodiles could sleep in long lines beneath the asbestos of the moon"*, as the poet put it.

Like a siren song, his native land calls him home and, on discovering the Penedès region, at an advanced age, Guinovart sank his roots down again to draw inspiration from this new religion: grapes and vines start to appear in his work. An upsurge of vineyards and joy! The Mediterranean, both sweet and harsh by turns like a mother, the arms which the artist always returns to with the same eyes but with a different vision, becomes the start and end of the emotional geographies of our alchemist.

Maria Guinovart Pélaury

President of Espai Guinovart Foundation

Canal d'Agramunt
1940
Oli sobre tela
31 x 40 cm
Col·lecció particular

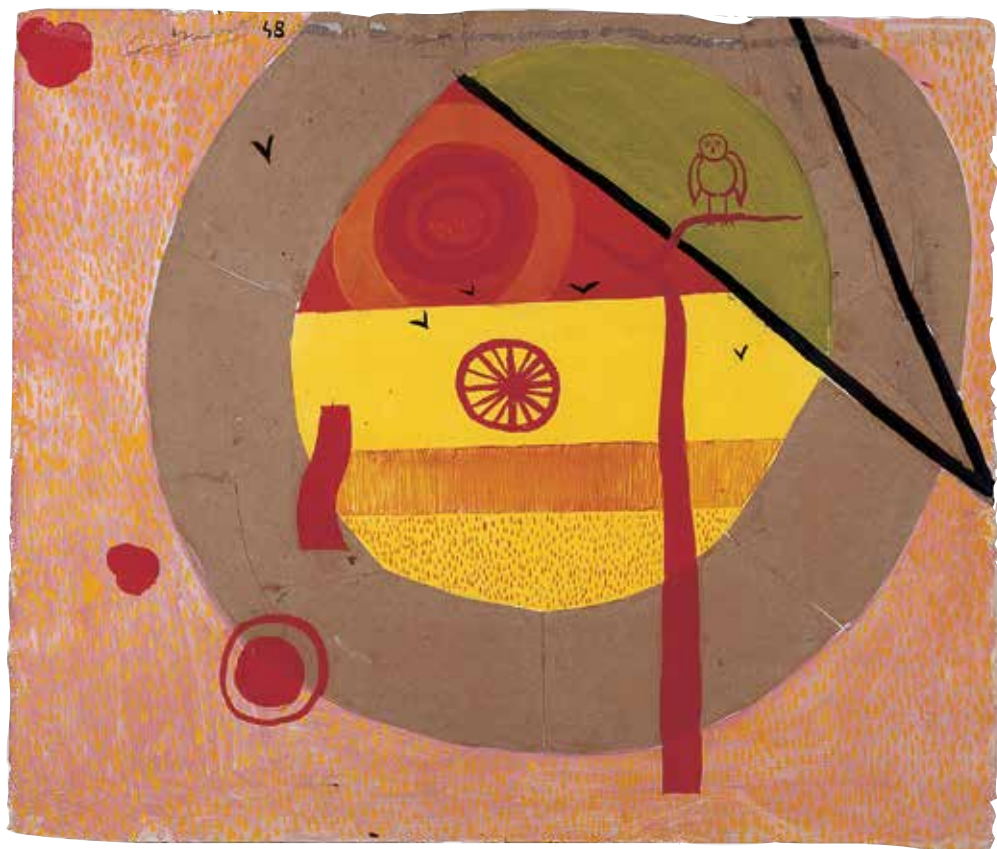
El ventall de Plentzia

1946

Oli sobre fusta

47 x 60 cm

Col·lecció particular

La roda

1948

Oli i collage sobre paper

32,6 x 38,8 cm

Col·lecció Fundació Privada Espai Guinovart Agramunt

La lectora

1952

Tinta sobre paper

20 x 15,8 cm

Col·lecció Artur Ramon Art

Tipus Parisien

1953

Carbó sobre paper

35 x25 cm

Col·lecció Antonio Blanco Otero

De la sèrie Menorca I

1964

Tècnica mixta sobre fusta

21,5 x 28,5 x 8 cm

Col·lecció Fundació Privada Espai Guinovart Agramunt

Setembre... un núvol

1968

Tècnica mixta sobre fusta

29 x 60 x 11 cm

Col·lecció particular Creus-Boix

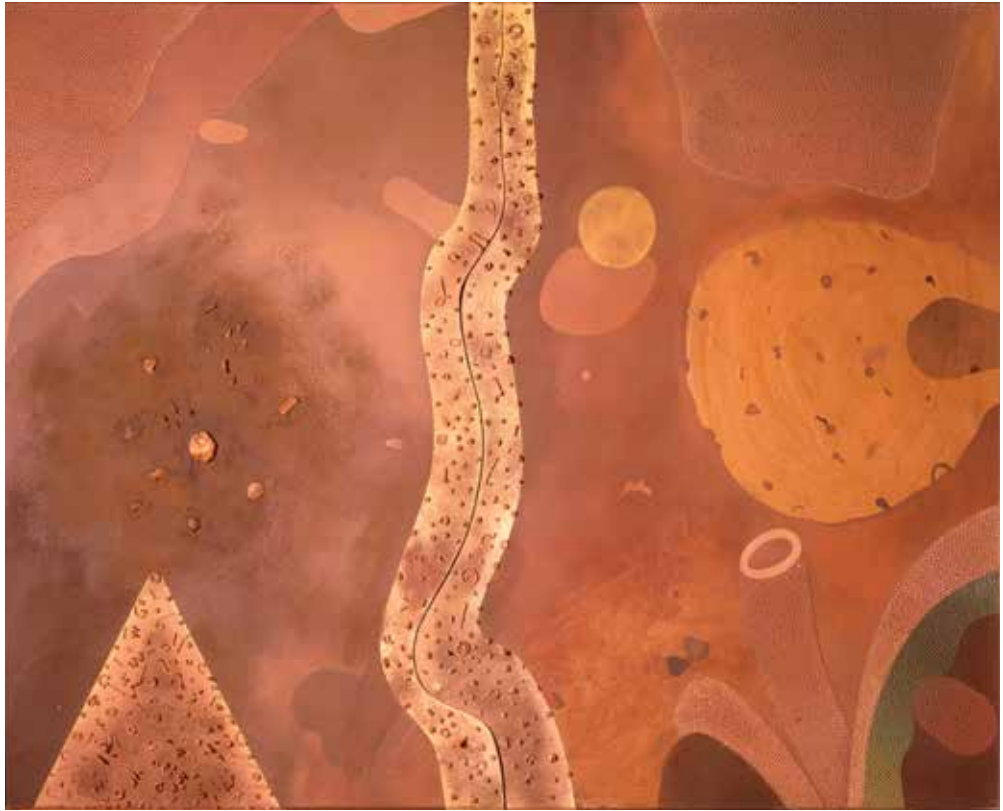
Piràmide

1972

Oli sobre paper

88,5 x 59 cm

Col·lecció particular

Àrid partit
1976-1979
Tècnica mixta sobre fusta
244 x 317 cm
Col·lecció particular Maria Guinovart

New York
1988
270 x 136 cm
Tècnica mixta sobre fusta
Col·lecció "El Conventet", Barcelona

Pell de creu

1991

Tècnica mixta sobre tela

146 x 114 cm

Col·lecció particular Maria Guinovart

Ítaca

2001

Tècnica mixta sobre fusta

244 x 366 cm

Col·lecció Fundació Privada Espai Guinovart Agramunt

guimeraut 68